

KURJER WILEŃSKI

Rok VII.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 26 (1668)

W sobotę dnia 8-go lutego 1930 roku w Salonach Oficerskiego Kasyna Garnizonowego — ulica Mickiewicza 13 — odbędzie się

REDUTA FILMOWA (BAL)

urządzona przez Związek Artystów Sztuki Kinematograficznej w Wilnie.

Wstęp wyłącznie za zaproszen. Imiennymi, do otrz. w lok. Zw. Kin. — Dąbrowskiego 5 (parter).

Przed wizytą prezydenta Estonii.

Nad księgą historii minionych wieków wolnego dziś narodu estońskiego widniećby mogło ponure zdanie Dantego, mówiące o utracie wszelkiej nadziei. Istotnie bowiem, już w zaraniu dziejów cywilizowanej Europy tracą niepodległość swą pogańscy jeszcze Estowie, podbili przez Zakon rycerzy mieczowych i przez Danię w XIII w. po uporczywych, długotrwałych walkach Danii wprędce zrzekła się wówczas ziem podbitych i sprzedadała je Zakonowi Mieczowców, który owładnąwszy terenem Estonii i Lotwy, połączył się z Zakonem krzyżackim, przez co wytorzył się pas posiadłości niemieckich nad Bałtykiem, idący od ujścia Wisły aż do zatoki Finskiej.

Były to czasy srogiego ucisku dla narodu estońskiego, który przez rycerzy-zakonników, następnie zaś przez sekularyzowanych wielkich właścicieli ziemskich, t. j. przez niemiecką szlachtę nadbałtycką, zepchnięty został do jednej tylko kasty społecznej: — kasty pańszczyźnianego włościanstwa. Jarzmo pańszczyźniane niewoli żelazo wprowadził w XVI wieku, gdy Zakon — w obawie najazdu carów moskiewskich — oddał kraj pod opiekę Szwecji i Polski. Stefan Ba'ory wytknął wówczas rycerstwu inflanckiemu, iż „biedni chłopcy są tyranizowani i wyzyskiwani przez panów swych w sposób niespotykany nigdzie na świecie, nawet wśród pogan i barbarzyńców”. Szwecja dla pozyskania wówczas swej części Inflant uczyniła również wiele, bo podniosła kulturę rolną, szerzyła oświatę, ufundowała uniwersytet dorpacki, umożliwiając doń dostęp synom włościańskim, wreszcie uzależniła srogiemu losowi pańszczyźnianego włościanstwa estońskiego.

Czas ten przecież, które wieśniak estoński do dziś zwie „dobremi czasami” minęły z chwilą, gdy niemiecka szlachta nadbałtycka wydała Inflanty państwu rosyjskiemu w ciągu długotrwałych wojen północnych, wzamian za przywrócenie sobie przywilejów. Generalissimus rosyjski Sieremietjew mógł wówczas obwieścić z triumfem carowi Piotrowi, iż „od brzegów jeziora Pejpus aż do zatoki Ryskiej niema koguta, aby tam zapiał”, — poczem w podbitym kraju srożyć się poczyna nowy ucisk moskiewski i tak dobrze nam znana z naszych własnych przeżyć dziejowych — rusefikacja. Są w niej może lekkie odchylenia, umożliwiające epokę odrodzenia narodowego z końcem XVIII-go i XIX-go wieku, jest moment zniesienia pańszczyzny, — ale już w końcu ubiegłego stulecia reakcja rosyjska kasuje znów estońskie szkoły ludowe, wprowadza język rosyjski do szkolnictwa, urzędowania, rozwiązuje estońskie instytucje kulturalne, tłumy wszelki ruch odrodzeniowy, aż wreszcie państwo nad Estonią w szeregu ekspedycji karnych, jakie spadły na nieszczęśliwy ów kraj po r. 1905. Wówczas to w przededniu wielkiej wojny narodów, o jaką modlił się nasz Mickiewicz, zdawać się mogło, iż nieszczęsna ziemia estońska objęła w swe posiadanie niekończąca się nigdy noc podbiegunowa.

A przecież ów siedmiusetletni ucisk coraz to nowych jeźdźców — nie zdołał przytłumić niezmożonej prężności, nieprzeparłej woli podbitego narodu do przetrwania. Za ledwie osłabło jarzmo zrewolucjonizowanej Rosji, Estonia wybiera własny rząd narodowy, walczy w najtrudniejszych warunkach, bez broni niemal, z przeważającymi liczebnie szeregami czerwonej armii i z niemieckimi oddziałami zbrojnymi gen. von der Goltza, by ostatecznie w dniu 2 lutego 1920 roku traktatem pokojowym z Rosją pozyskać niepodległość.

Odtąd też, zamiast ponurego „lasciate agni speranza”, na wygwieżdżonym niebie polarnych nocy estońskich zapala się zorza północna nadziei. Niepodległa Estonia znalazła się wprawdzie u progu swej swobody w trudnych warunkach gospodarczych, ale ufa w swe niespo-

żyte siły, w swą nieprzebraną zdolność do pracy, a więc i do życia. Ekonomiczny zanik olbrzymiego zaplecza rosyjskiego zmusza ją do liczenia na samą siebie tylko, — na siebie samą licząc przystępuje też republika estońska do przeprowadzenia reformy rolnej, dzięki której posiadać mógł ziemie orną ten, kto ją uprawiał od wieków — włościanin estoński. W kraju, gdzie górowała dotychczas wielka własność ziemska, skupiona w rękach obcego narodościowio żywiolu, tworzy się odtąd gęsta sieć niewielkich gospodarstw włościańskich, spojonych niezwykle rozwiniętą ideą spółdzielczości, jaka wykwiła na gruncie estońskim, w najtrudniejszych warunkach ucisku stulecia. Kooperatywy estońskie, odtąd już przestały je tłumić centralistyczne rządy petersburskie, — ogarnęły obecnie całe życie gospodarze młodej republiki.

One to prowadzą gospodarkę rolną Estonii według wzorów przemysłowego rolnictwa Danii, Szwecji, Finlandji.

Przyroda bowiem dla narodu estońskiego nie była zbyt hojna. Z czterech zgórz milionów hektarów powierzchni użytkowej zaledwie 23,4% stanowią grunty orne, reszta zaś to łąki i pastwiska, przynoszące 40%, lasy — około 20%, wreszcie nieużytki, a więc błota, bagna i torfowiska. W tych warunkach rola nie może wyżywić nawet własnej ludności kraju, niedobór pokrywać musi zboże dowożone z zagranicy, — może natomiast rozwinąć się hodowla inwentarza żywego i ta rozwija się istotnie, jak tego dowodem jest wzrost produkcji hodowlanej, wyrażający się blisko 140% za lata ostatnie w stosunku do r. 1922-23, gdy wzrost właściwej produkcji rolnej sięga zaledwie 115%.

Owa produkcja hodowlana więc, oparta na spółdzielczości rolników, nie tylko żywi kraj cały, ale stanowi już poważną rubrykę w eksportcie. Wywóz masła, króry w latach 1922—1927 wzrósł dziesięciokrotnie, daje zwyż 27 milionów koron w stumilionowym eksportcie estońskim, od r. 1925 stale już przewyższającym wartość swą import zagraniczny. Obok produktów hodowlanych więc, jak masło, jaja, mięso i t. d., na aktywność bilansu handlowego Estonii wpływa również w poważnym mierze drzewo i produkty drzewne, len, wyroby tkackie i t. p.

Dzielenie pracowitych więc rąk estońskich jest, jak widzimy, pomysłny stan gospodarczy młodej republiki. Przyczyniają się do tego niewątpliwie kooperatywy, o których wspomnieliśmy już wyżej, przyczynia się dalej zwarłość społeczeństwa, wyrosłego z jednej zasadniczo klasy i mającego niewielkie tylko odsetki mniejszości narodowych, — przedewszystkiem jednak przyczynia się musi niezwykle wysoki poziom oświaty w społeczeństwie estońskim. Nie zapominajmy, że odsetek analfabetyzmu we właściwej Estonii (prócz rosyjskiego powiatu peczorskiego) sięga zaledwie 3%, że czytelnicтва mogłoby młodej tej republice pozazdrościć niejedno z państw europejskich, szczytując się swą wysoką kulturą, — że wreszcie procent młodzieży uniwersyteckiej jest najwyższy w całej Europie.

W tym właśnie uniwersytecie dorpackim, istniejącym od roku 1632, nawiazały się nicy szczerzej przyjaźni pomiędzy młodzieżą estońską a licznymi kształcąca się tam młodzieżą polską w ubiegłym stuleciu. Przyjaźni ta, szczerza, bo obustronnie bezinteresowna, cechuje wzajemne stosunki Polski i Estonii, od pierwszych chwil ich niepodległości. Wrazem też tych serdecznych uczuć będzie wizyta Naczelnika Państwa estońskiego u nas, jak i gorące przyjęcie, które mu niewątpliwie społeczeństwo nasze zgotuje w Polsce.

St. Kozmiński.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Dziś po poł. o godz. 4 odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu. Na porządku dziennym znajduje się ustawa uprawniająca Min. Skarbu do wypuszczenia trzeciej serii pożyczki dolarowej. Dalej ustawa o ulgach podatkowych dla kapitałów, wreszcie druga ustawa o dodatkowych kredytach na bież. okres budżetowy.

Okólnik o inspekcji wojewódzkiej.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Min. Spraw Wewnętrznych wydał doniosłą wagę okólnik do wojewodów, wprowadzający stałą kontrolę prac władz administracyjnych przez inspekcję wojewódzką. Ministerstwo przystępuje do wykonania programu dekoncentracji i drogą tego okólnika właśnie prowadzi do dania urzędów większej samodzielności i swobody działania. Ażeby mieć gwarancję bardziej szybkiej pracy urzędów, Min. wprowadza systematycznie działającą kontrolę którą zorganizują województwa. Inspekcja ta polegać będzie na stałym kontrolowaniu sprawności działania poszczególnych urzędów administracyjnych i składania sprawozdań krótkich o wynikach lustracji.

Niema nic tajemniczego w zniknięciu gen. Kutiepowa.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Donoszą z Paryża w sprawie tajemniczego zniknięcia przewodniczącego rosyjskich związków wojskowych na emigracji gen. Kutiepowa: Wychodzą na jaw nowe szczegóły. General znikł dobrowolnie z Paryża i wyjechał na Daleki Wschód.

Zawarcie umowy lotniczej polsko-rumuńskiej.

WARSZAWA, 31.I. (Pat). Dzisiaj o godz. 4 po południu odbyło się ostatnie posiedzenie polsko-rumuńskiej konferencji lotniczej, na którym został przyjęty i parafowany tekst umowy lotniczej, dotyczącej bezpośredniej komunikacji między Warszawą a Bukaresztem. Umowa ta ma być podpisana w najbliższym czasie i prawdopodobnie wejdzie w życie w wiosną r. b.

Sprawa paszportów zagranicznych.

WARSZAWA, 31. I. „Iskra” dowiadyje się że nowe wspólne rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu, upraszczające formalności przy dostawianiu paszportów na wyjazd zagranicę, oraz zniżające opłatę za te paszporty, ukaże się w ciągu najbliższych czterech dni. Rozporządzenie obowiązować będzie od nowego okresu budżetowego, t. j. od 1 kwietnia r. b.

Sprawa 38 członków komunistycznej partji zach. Białorusi.

WARSZAWA, 31. I. (Pat). W warszawskim Sądzie Apelacyjnym toczyła się sprawa 38 członków komunistycznej partji Zachodniej Białorusi skazanych przez pierwszą instancję na surowe kary. 5 skazanych było na 15 lat ciężkiego więzienia, 5 — po 12 lat i 5 — po 10 lat. Reszta na mniejsze kary za organizowanie na kresach wschodnich zbrojnego powstania w celu oderwania Białorusi od Polski i przyłączenia jej do Sowietów. Oskarżenia dotyczyły składania broni i materiałów wybuchowych. Sąd Apelacyjny po wysłuchaniu wywodów prokuratora Światłowskiego oraz obrony wyznaczył ogłoszenie wyroku na jutro o godz. 2-jej po południu.

„Bezbożnicy” a ludność.

MOSKWA, 31. I. (Pat). W okolicy Kremenczuga organizacja bezbożników urządziła dla młodzieży specjalny antyrelijijny karnawał. W czasie jednej z takich zabaw miejscowi chłopci, uzbrojeni w widły i kiję, napadli na organizatorów i bawiące się dzieci, pobili dotkliwie i rozpedzili uczestników zakawy.

W SOBOTĘ DNIA 1-go LUTEGO 1930 ROKU
W LOKALU PRZY UL. DĄBROWSKIEGO 5 (parter)

odbędzie się

SOBÓTKA FILMOWA ZWIĄZKU ARTYSTÓW SZTUKI KINEMATOGRAFICZNEJ W WILNIE.

Nowocześnie-Ilustracja muzyczna do tańców, urozmaiałych efektami świetlnymi
Wstęp wyłącznie za zaproszeniami. Początek od godz. 10 wiecz.

RESTAURACJA POLONJA
UL. MICKIEWICZA 11.
Dwa występ „Tanagry”
25 ctm. ŻYWE TANCERKI 25 ctm.
Całkowita zmiana programu k-bar'owego.

Obrady Sejmowej Komisji spraw zagranicznych.

Mowa ministra Zaleskiego. — Powitana uchwała.

WARSZAWA, 31. I. (Pat). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych pod przewodnictwem pos. Janusza Radziwiła minister spraw zagranicznych p. August Zaleski, wygłosił exposé (przemówienie to, ze względu na jego obszerny rozmiar podamy in extenso w numerze jutrzejszym). Dyskusję nad przemówieniem p. ministra odroczono do następnego posiedzenia.

Komisja na wniosek pos. Czapieskiego uchwaliła jednogłośnie wniosek następującej treści:

Prace budżetowe w Sejmie.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Kancelaria sejmowa przeprowadziła ostateczne obliczenia globalnych sum budżetu na rok 1930/31, uchwalonych przez komisję budżetową. Dochody wynoszą 3 miljardy 67 milionów 888 tys. 668 zł., wydatki zaś 2 mil. 945 mil. 868 tys. 715 zł. Nadwyżka budżetowa przedstawia sumę 122 mil. 019.853 zł. Według preliminarza rządowego nadwyżka ta wynosi tylko 8 milionów 269.560 zł.

Wczoraj przed południem odbyło się posiedzenie przewodniczących klubów sejmowych na którym usta-

„Komisja do spraw zagranicznych wita serdecznie, jako drogiego gościa przybywającego do Polski prezydenta Estonii Strandmana”. Pos. Czapieski umotywował swój wniosek serdecznymi stosunkami pomiędzy Polską a Estonią, wspólnym dążeniem do utrzymania pokoju na Wschodzie Europy, sympatjami wynikającą z analogii odzyskania niepodległości w walce z caratem i wielkim wysiłkiem w kierunku gospodarczych, kulturalnych i politycznych zdobyczy.

—oo—

Tragiczny wypadek w kawiarni.

Zbieg okoliczności, czy rozmyślnie otrucie.

RYGA, 31. I. (Pat). Mieszkańcy Rygi zostali wstrząśnięci tragicznym wypadkiem, jaki wydarzył się w jednej z tamtejszych kawiarni. Dwaj stali bywalcy tej kawiarni w godzinach, kiedy się zbiera w kawiarni t. zw. czarna gielda, z przycyca dotychczas niewyjaśnionych nagłe zmarli.

Są podzielenia, że chodzi tu o wypadek otrucia, ponieważ obaj zmarli byli prezydentami do objęcia spornego spadku. Obaj byli szeroko znani w kołach handlowych Rygi.

Występy komunistów w Niemczech.

BERLIN, 31. I. (Pat). Dziś po południu doszło na jednym z przedmieść do burzliwych awantur. Grupa komunistów spłądowała sklep spółdzielczy. Wobec szykującej się na jutro w Berlinie wielkiej demonstracji bezrobotnych, organizowanej przez komunistów, już dziś od południa policja berlińska jest w ostatecznym gotowości. Dzielnice, w których odbywają się masowe zebrania komunistyczne, są pod obserwacją lotnych oddziałów policyjnych.

Z okolic Hamburga donoszą, że oddziały komunistyczne, które organizują t. zw. marsz głodowy na Hamburg, w dalszym ciągu podejmują próby marszu, lecz są wstrzymywane przez policję.

—oo—

Palestyna jako baza wojskowa Anglii.

WIEDEN, 31. I. (A. T. E.). Donoszą z Haify, iż administracja wojskowa w Palestynie rozpięła przed kilku dniami przetarg na budowę kilku budynków, przeznaczonych którymś jest trzymane w ścisłej tajemnicy, jednakże konstrukcja tych budynków wskazuje wyraźnie, iż mają one być użyte na koszary. W Haifie utrzymuje się uporzędkowanie pogłoska, że Anglija ma zamiar wycofać swe wojska kolonialne z Egiptu i przenieść bazę obrony kanału Sueskiego do Palestyny.

—oo—

Sprawa Pleczkajtisa.

W g ostatnich wiadomości z Instertburga, gdzie — jak wiadomo — przebywa aresztowany Pleczkajtis, rozprawa sądowa przeciw niemu ma się odbyć w połowie lutego r. b. Pleczkajtis oskarżony jest o nielegalne posiadanie materiałów wybuchowych i broni oraz nielegalne przekroczenie granicy.

—oo—

Gielda warszawska z dn. 31. I. b. r.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary	8,85 1/2 — 8,87 1/2 — 8,88 1/2
Belgia	124,18 — 124,49 — 123,87
Londyn	43,37 1/2 — 43,45 — 42,27
Nowy York	8,898 — 8,918 — 8,878
Nowy York wpl. telegr.	8,916 — 8,936 — 8,896
Paryż	35,00 — 35,09 — 34,91
Szwajcaria	172,05 — 172,48 — 171,62
Wiedeń	125,44 — 1,5,76 — 125,13
Berlin	212,96
Gdańsk	173,47

PAPIERY PROCENTOWE:

Pożyczka inwestyc.	120,00 — 121,75
5% promowa dolar.	73,00 — 74,60
10% kolejowa	102,50
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K.	94,00
Te same 7%	83,23
4 1/2% zlośskie	80,00
8% warszawskie	71,50 — 70,75 — 71,00

A K C J E:

Bank Polski	183,60 — 184,25 — 184,00
Bank Polski Przem. we Lwowie	90,00
Bank Powsz. Kredyt.	110,00
Bank Spółk. Zarobk.	80,00 — 79,50 — 80,00
Węgiel	52,00

Nareszcie Wilno ujrzy arcydzieło, które poruszyło i zadziwiło publicznego świata

„ARKA NOEGO”
2000 0/0 dol. kosztu
10 0 arystów.
2 lata pracy
w tych dniach „BELIOS”
w kinie Cudo Przebój!

W deszcz, wicher i śnieg używaj

KREM NIVEA
na szorstkość skóry

Z Zachodu na Wschód.

(Od naszego korespondenta).

Królewiec, w styczniu.

Plan Younga i większa pożyczka amerykańska dla Niemiec na ich potrzeby reparacyjne, „uwolniony” sferę niemieckiej chwilowo od zająć się zagadnieniami zachodnimi, a skierowały uwagę tę na — Wschód, w imię zresztą starego i tradycyjnego „Drang nach Osten”. Rząd Rzeczy Niemieckiej uchwalił w tych dniach, aby rzeczoznawcy wspólnie z przedstawicielami Rządu pruskiego, opracowali t. zw. „program wschodni”, na podstawie którego, oba Rządy mają udzielić prowincjom wschodnim wydatnej pomocy materialnej, aby ulżyć ich ciężkiemu położeniu. Na podstawie tej uchwały, opracowali kierownicy sześciu niemieckich prowincji wschodnich obszerny memoriał, zawierający sporo danych o położeniu gospodarczym Wschodu niemieckiego, a zwłaszcza Prus Wschodnich i Pogranicza.

Od samego początku i poprzez cały memoriał widać się niby nie czerwona skarga na niesprawiedliwe granice niemiecko polskie i tym razem niesprawiedliwym dla Niemiec granicom przypisuje się całą winę za klęski gospodarcze wschodu niemieckiego. O prowincjach tych mówi się jako o „pozarpanym kraju” („zerfetztes Land”). Granice na wschodzie niemieckim wynosiły — mówi ów memoriał — tylko 1.600 klm., obecnie wynoszą o tysiąc klm. więcej. Nowa granica przecina 68 linii kolejowych, 144 szos państwowych, oraz 722 innych dróg. Memoriał wylicza straty materialne, poniesione dzięki oddaniu Polsce ziem pomorskich i śląskich, stratę ziemi uprawnej i t. d. Przemysł śląski, który podobno grawitował na wschód, stracił rynki zbytu. Prusy Wschodnie znów, które wywoziły swe produkty rolne na zachód i na tereny oderwane od Rzeszy, straciły również rynki zbytu i są oddzielone od Rzeszy korytarzem, oraz granicami celnymi. Prusy Wschodnie nie mają możliwości konkurencji z Polską, muszą płacić wysokie taryfy przewozowe. To też rolnictwo wschodnio-pruskie jest zadłużone w niebywały sposób, a mianowicie w Prusach Wschodnich zadłużenie wynosi na ha 675 mk., w pograniczu poznańsko-zachodnim 630 mk., a na Pomorzu 575 mk., a to mimo olbrzymich sum, jakie rolnictwo wschodnie otrzymywało tytułem zasiłków od Ostpreußen-Hilfe i tytułem innych bonifikacji ułatwień ekonomicznych i fiskalnych. 32.000 ha ziemi wschodniej zostało sprzedanych w drodze przymusowej licytacji. Prusy Wschodnie i w ogóle prowincje wschodnie są jedynym dziś zakątkiem Niemiec, który wykazuje jeszcze wielką ilość urodzin, ale wykazuje również wielką śmiertelność dzieci. Dużą ilość ludzi dostarcza wschód zachodni Niemiec, dostarcza mu rak roboczych, dlatego winne Niemcy trak-

tować wschód jako rezerwar ludzi i nie mogą pozwolić na dalszy upadek ekonomiczny prowincji wschodnich.

Jakiś środek podaje memoriał dla osiągnięcia tego celu? Oczywiście, wysuwa on hasło: „Prez s korytarzem”. Korytarz bowiem — powiada ów memoriał — jest źródłem wszechkiego zła. Nic, to, że Prusy Wschodnie były i przed wojną pasywne, że Rządy pruski i Rzeszy dopłacały olbrzymie sumy do Prus Wsch. — nic to, że tereny wschodnie, tak bardzo odległe od wnętrza Niemiec, zawsze musiały walczyć z trudnościami komunikacyjnymi i finansowymi — nic to! Wszystkiemu winien korytarz pomorski! To już tutaj się tak udało, że korytarz wszystkim winien. Każdy znający dzisiejsze stosunki niemieckie, a zwłaszcza wschodnio-pruskie, wie, że główną przyczyną klęski ekonomicznej i rolniczej wschodu niemieckiego, jest brak umowy handlowej z Polską, wielka odległość wschodu od Niemiec, nieszcześliwa polityka taryfowa niemieckich kolei państwowych i t. p. Nie przeszkadza to nacjonalistom tutejszym krzyżać stale o korytarzu. Wszak niech posłużą taki przykład: aby nie sprowadzać do Prus Wschodnich węgla i koksu z Polski, Rząd niemiecki, względnie pruski dopłaca rocznie około 8 milj. marek, wysyłają na teren tutejszy węgiel z zagłębia Ruhry, który w dodatku w drobnej sprzedaży jest droższy o połowę od węgla polskiego. Więc nie korytarz, lecz fatalna, nacjonalistyczna polityka Prus Wschodnich jest przyczyną wielu klęsk.

Rządy niemiecki i pruski od wielu lat pchają do prowincji wschodnich olbrzymie miliony na zasiłki dla rolnictwa i innych gałęzi przemysłowych. Zamiast podnieść rentowność gospodarstw rolnych, daje się zasiłki pieniężne bogaczom junkrom-magnatom ziemskim.

I na podstawie tego najnowszego memoriału prasa niemiecka w Rzeszy domaga się wydatniejszej jeszcze pomocy dla wschodu. Prezydent Hindenburg, jako pochodzący z Prus Wschodnich, przyrzekł osobiście poparcia żądań wschodnich, napomykając coś o korytarzu, choć zostało to później zdementowane. Żądania streszczają się w następujących punktach: stworzenie nowych dróg komunikacyjnych, kolejowych i wodnych, obniżenie taryfy kolejowej dla prowincji wschodnich, dążenie do rentowności rolnictwa, wydatniejsza pomoc finansowa dla rolnictwa i przemysłu wschodniego, rozbudowa kolonizacji, uprawianie konsekwentnej polityki kulturalnej i t. p. Memoriał kończy wezwaniem do pomocy, bo to już ostatnia godzina wybiła. Jutro może być za późno...

A. K.

Konferencja londyńska.

Posiedzenie pierwszej komisji konferencji morskiej.

LONDYN, 31.I (Pat). Dzień odbyło się pod przewodnictwem Mac Donalda posiedzenie pierwszej komisji konferencji morskiej, na którym rozpatrywano przyjętą wczoraj rezolucję Stimsona. Komisja upoważniła dyrektora sekcji rozbrojenia Ligi Narodów Colbana do wzięcia udziału w posiedzeniu w charakterze obserwatora.

Komisja rozpatrywała zagadnienia ograniczenia zbrojeń w dziedzinie tonnażu globalnego i w dziedzinie kategorii, poczem odłożono dal-

sze obrady do wtorku, ażeby dać delegacjom czas do rozpatrzenia wyjaśnień, przedstawionych dzisiaj w sprawie złożonych propozycji. W. Brytania skłania się ku systemowi kategorii. Sircani wyraził poglądy, że system kategorii jest lepszy dla wielkich flot, natomiast potrzeby małych flot uwzględnił lepiej system tonnażu globalnego.

Briand, który powrócił dziś do Paryża oświadczył, że na prace konferencji londyńskiej zapatruje się optymistycznie.

70-te posiedzenie Sejmu.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Sejmu, które trwało od g. 12-iej w południe z dwugodzinną przerwą obiadową do późnego wieczora. Posiedzenie to poza sprawą wyboru wicemarszał. Sejmu na miejsce posła Marka Zawierła dalszy ciąg dyskusji nad ustawami samorządowymi dla czterech województw Małopolski, oraz sprawozdanie specjalnej komisji sejmowej, powołanej do zbadania gospodarki drogowej Min. Komunikacji.

Na początku posiedzenia wczorajszego, przed przystąpieniem do wyborów wicemarszał. prezes klubu BBWR złożył deklarację następującej treści:

P. marszałek Sejmu Daszyński przed kilku dniami poinformował mnie, iż wobec rezygnacji 2 wicemarszałków, a mianowicie — pos. Marka i pos. Woźnickiego, będą musieli się odbyć wybory nowych wicemarszałków Sejmu. W związku z tem p. marszałek zapytał mnie, czy Blok Bezpartyjny zechciałby w obecnym czasie przedstawić ze swego grona jednego lub dwóch kandydatów, którymi mogłoby być powiększyć wtedy liczbę wicemarszałków, przeprowadzając odpowiednią uchwałę Sejmu.

Po naradzie z przydjum klubu BB. przedłożyłem p. marszałkowi następującą odpowiedź: Klub BBWR zastępującego uważa, iż z jego grona, jako najliczniejszego klubu sejmowego, winien być wybrany marszałek Sejmu i dlatego na początku obecnej kadencji sejmowej postawił kandydaturę prof. K. Bartla na stanowisko. Gdy większość Sejmu wbrew utartym we wszystkich parlamentach zwyczajom, kandydaturę prof. Bartla odrzuciła, wówczas Bezpartyjny Blok powstrzymał się od desygnowania ze swego grona wicemarszałka, usuwając się w ten sposób od odpowiedzialności za Sejm i metody jego pracy. W obecnym czasie Bezpartyjny Blok byłby gotów raz jeszcze uczynić próbę realnej pracy i normalizacji stosunków w Sejmie oraz zgodziłby się na desygnowanie dwóch kandydatów na wicemarszałków, lecz jedynie tylko przy dotychczasowej ilości tych stanowisk. Powiększenie liczby wicemarszałków — jak tego chce marszałek Sejmu Daszyński — a przez co zdobyty stan posiadania partii mogłoby być zachwiany, klub Bezpartyjnego Bloku uważa za najzupełniej niewłaściwy. Po paru dniach marszałek Sejmu Daszyński zakomunikował mi, że propozycja nasza nie została przyjęta. Wobec tego konstatujemy, że w dalszym ciągu jesteśmy majoryzowani przez większość obecną, oraz że stale stosowanie podobnych metod usuwa nadzieje na reorganizację współpracy z większością Sejmu, oraz że nie możemy i nie chcemy ponosić nawet cienia odpowiedzialności za utrwalanie tych zwyczajów i metod. Wobec tego sprzeciwiamy się temu i usuwamy się od udziału w głosowaniu przy wyborach wicemarszałków Sejmu.

Po tem oświadczeniu pos. Sławka przystąpiono do wyborów. Klub BB. opuścił salę obrad. Głosowało ogółem 170 posłów. Ważnych głosów oddano 151. Potrzebna większość wynosiła 76 głosów. Otrzymał — K. Pużak (PPS), 138 głosów, J. Dębski (Piast) 4 głosy, Walnykij (Sel. Rob. jedn.) 4 głosy. Pozostałe głosy były rozbite. Wybrany został pos. Pużak.

Na zapytanie p. marszałka, czy wybór przyjmuje, pos. Pużak oświadczył, że wobec tej większości

kandydatury przyjąć nie może, uważa bowiem, że wicemarszałek winien być wybrany przynajmniej głosową zwykłą ustawową ilości głosów, i apeluje do marszałka Daszyńskiego, aby zechciał tę sprawę raz jeszcze powierzyć rozstrzygnięciu Izby innym razem. Marszałek oświadczył, że zastępuje się do tego i postawi na jednym z najbliższych posiedzeń kwestię wyboru wicemarszałków.

Ponieważ marszałek w odpowiedzi na deklarację klubu B.B. zarzucił posłowi Sławkowi, iż nie przestrzega tajemnicy prywatnych rozmów, którymi poseł Sławek posługiwał się jako argumentami w tej deklaracji, warto zaznaczyć i podkreślić, że rozmowa o której wspominał poseł Sławek nie nosiła charakteru prywatnego, czy też poufnego, gdyż żadnego zastrzeżenia w tym kierunku p. Daszyński nie uczynił, a przeciwnie nawet poseł Sławek oświadczył marsz. Daszyńskiemu, że jego propozycja w sprawie obsadzenia stanowiska wicemarszałka musi zakomunikować swemu klubowi. Pan marsz. Daszyński nie przeciwstawił się temu tem samem więc nie może obecnie uznawać rozmowy przeprowadzonej z posłem Sławkim za poufną i zasłaniać się argumentem nieodpowiadającym rzeczywistości.

WARSZAWA, 31. I. (Pat). W dalszym ciągu obrad Sejm przyjął w trzecim czytaniu ustawę o ujednostajnieniu terminów płatności podatku gruntowego i składek ubezpieczeń od ognia. Następnie Izba przystąpiła do kwestii zmian ordynacji wyborczej do rad gminnych i powiatowych w Małopolsce. Referował pos. Gólkosz, poczem zarządono przerwę do godz. 16. Na popołudniowym posiedzeniu Izba przystąpiła do dalszych obrad nad projektem ustaw samorządowych.

Pos. Cielewicz (kl. ukr.) oświadczył, że klub jego stawia funkcję między wszystkimi ustawami samorządowymi, uznając za konieczne uchwalenie całości. Pos. Polakiewicz (B. B.) proponuje, ażeby czynne prawo wyborcze przyznane było obywatelom od 24 roku życia, a bierne — od 30. Chcąc poprzeć życie samorządowe, proponuje, ażeby przyznać prawo wyborcze także wojskowym w czynnej służbie, z wyjątkiem niezawodowych, służbie, z wyjątkiem niezawodowych powodzielną służbą w państwie.

Dalszą dyskusję w tym przedmiocie odroczone. Izba przystąpiła do sprawozdania nadzwyczajnej komisji sejmowej w sprawie polityki w dostawach podkładu dla ministerstwa komunikacji. Sprawozdawca pos. Hauer (PPS) wytyka, że w całej sprawie administracja państwowa, która powinna występować jako jedna całość w charakterze kupującego podkładu, nie wykazuje tej jednolitości. Nie było należytego kontaktu między ministerstwem komunikacji a ministerstwami handlu i rolnictwa.

Referent Hausner wniósł w końcu następujące rezolucje w imieniu komisji: 1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie komisji, 2) Sejm wyzywa rząd, ażeby w sprawie zaopatrzenia kolei polskich w podkład, skorzystał ze wskazania komisji, 3) Sejm wyzywa rząd, ażeby poczynił wszelkie zarządzenia, aby winni w myśl sprawozdania komisji pociągnięci byli przez właściwe władze do odpowiedzialności za szkody, wyrządzone skarbowi państwa, 4) Sejm wyzywa N. I. K., aby na podstawie badania komisji i materiału przez nią zebranego, prowadziła dalsze prace w celu ustalenia wysokości strat przez skarbowi państwa poniesionych przy zakupie podkładów za lata 1927, 1928, 1929, 5) Sejm wyzywa rząd, by ze wszystkich

policmajstry i archiereje, nic nie wskórali. Kościół został przez swych wyznawców. Ale p. Kurzeniecka nie oglądała już triumfalnej procesji, która w 1915 r. na Boże Ciało obchodziła mury tej odzyskanej twierdzy — kościoła, bowiem w kwietniu tego roku dzielne serce, zmęczone walką, bić przestało. Ciało jej nieśli do grobu wlościanin, poleśszy ze wsi Horodyszczce, oplakując swą opiekunkę. Wojna srodze oberzła się z nieszczęsnym kościołem a bolszewicy również — teraz jednak dźwiga się z ruiny. Ks. biskup Łoziński specjalną to miejsce otoczył opieką, gdyż bowiem nie jest ono świadectwem niezłomnego hartu i przyznawania ludu do tej ziemi do przyniesionej tu z dali kultury polskiej i łacińskiej.

Poleszku jednak naogół jest prawosławny, białoruskość jego, inna mowa i obyczajem niż ludność Wileńszczyzny, przejawiają katolickiej, a więc poniekąd spolonizowanej, daje pole do rozmaitych nieporozumień. Przybyłszy, czy to z Małopolski, więc mający z Rosjanami do czynienia, czy też z Kongresówkami, o tradycjach jeszcze rosyjskich pełnią tu często fatalny błąd identyfikując Poleszów z Rosjanami lub wogóle „ruskimi”. Określenie „ruski człowiek” znaczy na Białej Rusi Rosjanin, Moskal, obraza poniekąd Białorusina katolika, a niepokoi prawosławny Poleszka. Wzbudza w nim nieufność w jego przynależność do państwa polskiego, w trwałość tej przynależności i w urzędy, które

go tak traktują. Należy ustrzec przed tym, aby nie przybywającym tam działaczom, urzędnikom i pedagogom na tę właściwość i wogóle wysłać tam ludzi dopiero po dokładnym zbadaniu o ile się w tych, dość skomplikowanych stosunkach orientują. Inaczej polskość będzie ciągle egzotycznym importem, powierzchowną naleciałością, zamiast elementem związanym ściśle z od wieków tu trwającą i walczącą cywilizacją, szerszą przez Polaków, ale w porozumieniu i ze zrozumieniem miejscowych właściwości etnicznych.

Drugi kościół w Pińsku ongiś zabrany na cerkiew, dziś odebrany, nagi i duży zapelnia się wojskiem i marynarzami, którzy odbywają rewję z powodu rocznicy Powstania Styczniowego, przypadającego dziś właśnie. Ludność chrześcijańska i żydowska przygląda się temu, pytają o osób różnych stanów dlaczego jest rewja, nikt nie wie. Czyż nie pomyślano o jakimś publicznym odczynie?

Ulicami bez śniegu ciągną niekute sianie pełne siana, ostrej, twardej trawy łak wodniaków, pierwotna konstrukcja tych wiechuliów mogłaby się figurować w jakimś filmie o Nibelungach, czy w pieśni o Pulku Igora czy wyprawie Mendoga na Rus. A i postaci obok idące wszystkie prawie w łapciach, koczach lub burchach siemiągach, ogromnych baranach czarnych na głowach, kobiety w jaskrawych andarakach i średniowiecznych płóciennych zawijkach na głowie, młodsze w jas-

Boliwia — Paragwaj.

Telegram min. Zaleskiego do obu rządów.

GENEWA, 31.I. (Pat). Sekretarz generalny Ligi Narodów sir Drummond przesłał do rządów Boliwii i Paragwaju oraz do rządów państw, będących członkami Rady Ligi telegram przewodniczącego obecnej sesji Rady min. Zaleskiego, w którym ten ostatni stwierdza, że za-

równo Boliwia jak Paragwaj złożyły deklaracje, iż nie mają zamiaru zejść z drogi pokoju, oraz w imieniu Rady wyraża wobec tych dwóch rządów gorące życzenie, aby udało się im znaleźć formułę, któraby umożliwiła zlikwidowanie incydentu z roku 1928.

Rozruchy w Azerbejdżanie.

Zatarg perko-sowiecki.

RYGA, 31.I. (A. T. E.). W Moskwie otrzymano niepokojące wiadomości o wybuchu krwawych rozruchów przeciwosowieckich w Azerbejdżanie spowodowanych oporem górali przeciwko kolektywizacji rolnej. Do rozruchów przyłączyło się także duchowieństwo muzułmańskie wywołujące ludność do ochrony Islamu. Wychodzące w Baku pismo „Komunist” donosi o zamordowaniu przez powstańców szefa G. P. U. w Azerbejdżanie Martynowa oraz 18 komisarzy bolszewickich. W prowincji Bambach na granicy Persji górale sto-

czyli kilkudniową bitwę z wojskami sowieckimi poczem wycofali się na terytorium Persji. Ludność tej prowincji ucieka masowo do Persji w obawie przed odwetem ze strony armii czerwonej. Poseł sowiecki w Teheranie złożył rządowi perskiemu notę z groźbą, że wojska sowieckie wkroczą do Persji, jeżeli granica perska nie będzie zamknięta dla powstańców walczących z Sowietami w Azerbejdżanie. Rząd sowiecki oskarża Persję o tolerowanie sztabu powstańców na własnym terytorium.

Dziennik Kłajpedzki o zatargu biskupów litewskich z rządem.

„Memer Dampfboot” zamieszcza artykuł datowany z Kowna, w którym omawia spór rządu litewskiego z biskupami katolickimi. Stosunek wzajemny nie zmienił się nawet po ostatniej konferencji biskupiej, mimo, że biskupi dążyli do osiągnięcia zgody. Nie wydano nawet oficjalnego komunikatu o wynikach konferencji. Natomiast doniosła oficjalna „Lietuvos Aidas”, że rząd litewski zamierza pertraktować bezpośrednio z Nuncjuszem papieskim

z pominięciem biskupów, co wywołało wielkie oburzenie w kołach katolickich i patriotów litewskich. W międzyczasie rząd litewski przymusił upaństwowić gimnazjum katolickie „Ziburis”, a to wbrew życzeniu odnośnych kół katolickich. Sytuacja pomiędzy rządem litewskim a kościołem katolickim jest nadal napięta ze względu na dyktatorskie stanowisko rządu litewskiego i jego nieprzychylność dla Kościoła.

Warszawa — Nowy Jork.

WARSZAWA, 31. I. (Pat). Ze źródeł amerykańskich donoszą, że od jutra zacznie działać transatlantyczna komunikacja radio-

telefoniczna między Nowym Jorkiem a Warszawą. Trzymiutowa rozmowa kosztować będzie 52 i pół dolara.

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Kursów Kroju i Szycia Z. JACEWICZOWEJ

podaje do wiadomości, iż od dnia 10 lutego b. r. rozpocznie się miesięczny kurs kroju, szycia i haftu dla inteligentnych pań.

Zapisy przyjmują się codziennie w godzinach 16—18

Wilno, ul. Mickiewicza 22 m. 8, telef. 14-05

zarządzeń i wyników zdań sprawę Sejmowi w ciągu jednego roku.

Pos. Sobolewski (BB) wyjaśnia, że komisja uważała, iż ze względu na pewne błędy popełnione, obowiązkiem jej jest wskazać ministerstwu komunikacji drogę, ażeby błędy te na przyszłość były ograniczone do minimum.

Minister komunikacji Kühn wywozi, że wbrew tytułowi, który mówi o komisji do zbadania polityki podkładów ministerstwa komunikacji, komisja ta nabrała charakteru śledczego. Stosunek ministra do komisji był taki, że podwładnym swoim polecał zeznawać bez ograniczenia i nie informował się, jak zeznawali, by nie wpływać na świadków i polecił dostarczyć komisji wszelkich materiałów. Procedura jednak, którą komisja zastosowała miała niezwykłą formę, rzeczoznawcy bowiem byli powoływani wśród przedsiębiorców. Tego się nie czyni, gdyż przedsiębiorcy by-

wają zainteresowani. Kończąc, minister oświadcza, że sprawa podkładów jest trudna i mogą się zdarzać pewne błędy bez złej woli. Tak samo niema pewnością, że inż. Ciechanowicki może być już teraz oskarżony o nadużycia karne. Komisja, która mówi o winie, nie podając nazwisk, nie podając na czem polega wina, przedwcześnie mówi o takiej winie. Można to będzie stwierdzić po dokonaniu badań i przesłuchaniu świadków z wiedzą oskarżonych. Po wyjaśnieniu marsz. Daszyńskiego, że sprawozdanie doręczone posłom w poniedziałek, a ministerstwem dopiero we wtorek, dalszą dyskusję odroczone. Po przekazaniu sprawy ważności mandatu poselskiego Arona Spitzberga Sądowi Najwyższemu, posiedzenie zamknięte. Następne — w poniedziałek 3 lutego o godzinie 10-iej rano.

—00—

Wypad do Pińska.

II.

W niedzielę ulice Pińska przedstawiają istną panoramę narodowości. Sklepy już drugi dzień zamknięte przeważnie, bo w sobotę bardzo rzadka widać coś otwartego, w cukierni eleganckiej obfite w smaczne ciastka, większe niż w Wilnie i gazety, więcej niż w jakiej bądź cukierni u nas, dość ludno. W po-Franciszkańskiej farze dziewczęta szkolna śpiewa ślicznie zestrojonymi głosami koledy. W zakrystji oglądam ciekawe ornaty, hafty z XVII i XVIII w. złotą kutą monstrancję z XVII w. ze św. Antonim, srebrne okucia, mszały i zabytki kościelne nieprzekraczające jednak w XVII gędy liczne pożary niszczyły tu niejedno. Ostatnie w 1920 r. w pierwszy obróczyły dużo domów a w 1900 r. zniszczył całe muzeum zabytków, pamiętek z 63 r. (mianowicie rzadki zbiór klepsydr — zaproszeń na nabożeństwa za pomysłność Ojczyzny, wśród których figurowały zamówione przez sklepiczarki, straganiki, szwiecików terminatorów i t. p.), oraz obrazów i dzieł sztuki zgromadzonych z pietyzmem w t. zw. Murze, pięknym, białym Pałacu Skirmuntowskim, przez właścicielkę p. Konstancję Skirmunt, córkę znanej na Litwie artystki Heleny Skirmuntowej, autorki słynnych szachów polskich, których zostały tylko dwa egzemplarze i wielu rzeźb.

Przez długie lata to piękne osiedle zamieszkałe przez p. K. Skirmunt i jej przyjaciółkę p. Józefę Kurzeniecką, było centrum rozmaitych poczynań oświatowych i antyrosyjskich konspiracyj. Tu się opracowywały plany walki o religię, język i kościół. Po szczegółowe wiadomości odsyłamy do pracy p. K. Skirmunt o Horodyszczu w Nr. 479 Przeglądu Powszechnego z 1923 r. gdzie opowiada dzieje tej wspaniałej świątyni Benedyktynskiej fundacji z 1662 Kopciów wojewody polockiego i jego żony, ozdobionej pięknymi freskami, otoczonej ogrodem z włoskimi orzechami przy klasztorze i do 1000 morgów ziemi. Wszystko, wraz z cennymi aparatami kościelnymi zostało w 1865 r. skonfiskowane, Ojcowie w liczbie 24 wywiezieni, a cały dobytek kulturalny barbarzyńsko zniszczony, biblioteka spalona.

Do 1909 r. trwał cichy odpór nieszczęśliwych by kościoła sprzedanego Żydom na rozbiórke nie dać zniszczyć ostatecznie. W tym roku 18 listopada odprawiono tam Mszę i ludność okolicznych katolickich wiosek weszła na nowo w posiadanie swej świątyni. Niejedno jeszcze przeszli wierni Horodyszczanie i ich opiekunki p. J. Kurzeniecka i K. Skirmuntówna. Były i procesy, i areszty, i rewizje, policja jeździła i spisywała protokoły, burzyli się

swoje i bliskie, a jakby się z niem zerwały nici ostatnimi laty, a z Warszawy, z której Pińsk otrzymuje transporty polskość nie nawiazal się bliższy stosunek. Wydawnictwa wileńskie, zwłaszcza książki p. Charkiewicz, i te, których treść jest związana z naszymi ziemiami, rozchwytywane są wszystkie po odczycie, w którym o wydawnictwach wileńskich była mowa, jak również o doli i niedoli książki polskiej ongiś i teraz u nas.

W przyjemnym nastroju i pogawędce z miejscowymi ludźmi szczerze okazującymi wdzięczność, że się do nich przyjechało z wezwaniem do wspólnej pracy nad ukrytymi jeszcze wartościami w naszych ziemniach, na projektach o Środkie pińskiej, wycieczce Pińszuków do nas i wyjeździe grona wileńskich literatów do Pińska z autorecytacjami, przechodzi wieczór.

Nazajutrz wyjazd do Łunińca i tu znów Ognisko kolejowe, czyste schłodne, dobra kuchnia, biblioteka do 1000 tomów o bardzo ożywnym ruchu. W mieście mającym ponad 100 tys. mieszkańców jest Związek Inwalidów, Bank Kupców, kooperatywy, Tow. Rolnicze i skład narzędzi, buduje się duża 2 piętrowa szkoła powszechna. Na ulicach i w dziedzińcach wcale schludnie i porządkie. Na odczycie tym samym o Polakach na Dalekim Wschodzie, w sali kina kolejowego, pełno, sporo młodzieży gimnazjalnej, duże zainteresowanie.

Hel. Romer.

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU

Dwie zbrodnie na tle porachunków osobistych. Trzema ciosami siekiry zamordował szwagra.

Włocławek, gminy woropajewskiej, pow. poznańskiego znowa była widownią zbrodniczego porachunku między członkami jednej rodziny.

Oto mieszkający tej wsi Hieronim Kozarowicz, liczący 33 lata, w wyniku sprzeczki rzucił się z siekierą na swego szwagra Stanisława Kuklisa, również gospodarującego w tej wsi i zadał mu trzy ciosy w głowę, wobec czego Kuklis padł martwy.

Zabójca bezopornie po spełnieniu zbrodni udał się do Woropajewa, gdzie na posterunku policji zawiadomił o spełnieniu zbrodni.

Na miejsce rozegranej tragedii delegowano funkcjonariuszy policji, którzy skonstatawali fakt zabójstwa i stwierdzili iż przyczyną krwawego zajścia były od dłuższego czasu prowadzone waśnie na tle podziału ziemi.

Zabójcę przekazano do dyspozycji sądu śledczego na pow. poznański, który, jak się dowiadujemy, po zbadaniu sprawy, zastosował wzgl. Kozarowicza środek zapobiegawczy w formie kaucji w wysokości 1.000 zł.

Przy zaziębieniu reumatyzmie bólach głowy

Aspirin tabletki

Originalne opakowanie z czerwonym logo i znakiem "BAYER" w kształcie krzyża

Pchnięciem noża w plecy wywarł swą zemstę.

Z Wilejki donoszą jeszcze o jednej krwawej zbrodni, spełnionej tym razem w wsi Kowalowie.

Wyrostek, zaledwie 21-letni Tymoteusz Pysk, palający rządzą zemsty do swego szwagra Aleksandra Kozłowa, ugodził go nożem w plecy.

Wzywano lekarza stwierdził bardzo ciężkie uszkodzenie ciała, wobec czego ranę umieszczono w szpitalu w Wilejce.

Jak postąpiono w tym wypadku ze zbrodniarzem, kronika policyjna nie podaje.

Wyrodny syn szukał schronienia u bolszewików. Za znanie się nad matką poniesie zastępną karę.

W okolicy Duszkowa gm. rakowskiej, patrol K. O. P. zatrzymał 26-letniego Władysława Kureca, ze wsi Skabiszewo, gm. chocińskiego, pow. wilejskiego.

Kurec, skazany w grudniu r. b. przez sąd grodzki w Iłży na 4 miesiące więzienia za pobieżenie matki, zbiegł do Sowieców, skąd został w dniu 19 b. m. odrzucony zpowrotem do Polski.

Kurec został przekazany do dyspozycji władz sądowych.

Pożar folwarku.

W folwarku Zabłocie gminy wojtowskiej pow. wilejskiego, wybuchł pożar, który strawił doszczętnie dom mieszkalny z budynkami gospodarczymi, należącymi do Stefana Zacharewicza.

Przyczyną pożaru, jak stwierdzono jest wadliwa budowa komina.

Straty sięgają 3.000 zł.

Postrzelenie bandyty.

Jednym z nich zbieg został ciężko ranny. Jak stwierdzono ranany okazał się poszukiwanym przez policję koniarką i bandytą niejaki Judymis, oskarżony o cały szereg napadów rabunkowych.

I w tym wypadku miłość powodem desperackiego kroku młodzieńca.

W Lebziedziewie na strychu swego gospodarstwa targnął się na własne życie Michał Gąsib, liczący 26 lat, przez powieszenie się.

POSTAWY

Walec zebrań T-wa Dobroczyńności. W dniu 28 stycznia r. b. odbyło się walec zebrań T-wa Dobroczyńności w sali Kasy Urzędniczej.

Zebrań zgłosił p. Protasiewicz mówiąc o zadaniach Towarzystwa, poczem jednogłośnie na przewodniczącego zebrań poproszono p. Kestowicza.

Następnie przystąpiono do wyboru Zarządu w skład którego weszli: p. Kestowicz, p. Major Kaminski, p. Protasiewicz, p. Lyskowski. Na zastępcę wybrano p. Czechowicza i p. Holobuzka. W skład Komisji Rewizyjnej weszli: ks. Kaczmarek, p. Izdebski i p. Pietrów.

Organizację w-w Towarzystwa należy przypisać w największym mierze Pani Kestowiczowej, p. Majorowi Kaminskiemu i p. Protasiewiczowi, oraz miejscowej inteligencji, która żywo interesuje się niedolą biedaków.

Oby podobnych placówek powstawało jak najwięcej. M. J. W.

OSZMIANA

Kurs przysposobienia rolnego. W dn. 28, 29 i 30 b. m. odbył się kurs przysposobienia zespołów konkursowych przysposobienia rolnego. Na kurs uczęszczało 74 osoby zarówno mężczyzn jak i kobiet. Kurs prowadził agronom powiatowy inż. Perepeczko. Wykładali prócz inż. Perepeczki dyr. szkoły rolniczej w Antonowie Jeleniewski, agronom Budrewicz, pp. Jazamski, Krywicki i Mroszczak z Wil. Tow. Organizacji i Kolek Rolniczych oraz p. Zeydler, Instruktor Wilejskiego Związku Młodzieży Wilejskiej.

PASKOWSZCZYNA p. wil-troc.

Oświata pozaszkolna. Paskowszczyzna jest niedużą wsią, położoną tuż przy stacji kolejowej Stasły w gminie sołecznickiej. Mimo swych niedużych rozmiarów i niezbyt liczącej miejscowej ludności życie kulturalno-oświatowe i społeczno-gospodarcze w niej dość ożywionem tętnem i przyciąga młodzież pozaszkolną z sąsiednich wiosek.

Ogniskiem tego życia jest tamtejsza szkoła powszechna, która dzięki dużej pracowności nauczyciela pp. Kapelówny W. i Harłkowej St. oraz dzielnej współpracy wójtki gminy sołecznickiej p. Rymyjo J. — potrafiła skupić wokół siebie szereg organizacji i placówek oświatowych, zaspakajających potrzeby kulturalno-oświatowe ludności.

Trzy razy w tygodniu zbiera się licznie młodzież pozaszkolna przy sobie „Jasce” w której odbywają się różnego rodzaju spotkania, gdzie odbywają się wykłady, filmy i pokazy, z gązami i ich działaniem oraz z obroną przeciwgazową.

Praca w meskiej drużynie harcerskiej posuwa się z wielkim tempem. Naogół harcerze robią niewiele. Przed parą dniami obchodzili drużyna rocznicę powstania styczniowego, na program której złożyły się śpiewy i gra na fortepianie naucz. K. Łozińskiego.

Wszystkie gimnazjalne związki i kółka odbyły w styczniu b. r. kursa obrony przeciwgazowej, zorganizowane przez miejscowego L. O. P. P., które dzięki swym stanom zainicjowało młodzież przed wykładem, filmem i pokazem, z gązami i ich działaniem oraz z obroną przeciwgazową.

Praca w meskiej drużynie harcerskiej posuwa się z wielkim tempem. Naogół harcerze robią niewiele. Przed parą dniami obchodzili drużyna rocznicę powstania styczniowego, na program której złożyły się śpiewy i gra na fortepianie naucz. K. Łozińskiego.

Zarząd Komitetu Rodzicielskiego w porozumieniu ze związkami Pracy Obywatelskiej Kobiet podjął się urządzenia dla młodzieży pierwszego dawno oczekiwanego wieczoru tanecznego, który ma się odbyć dnia 15-go lutego w Sali Teatru Miejskiego.

Projektowane wydawanie miesięcznika „Nasze Życie”, jako pisma młodzieży całego województwa, pomimo, iż jest ku temu najwyższy czas, nie wlecia się w realny czyn, a to z tego względu, że niema takich jednostek, któreby tej pracy z zamiłowaniem się poświęciły.

Obywateli realizatorów projektu wydawnictwa pisma cełbujecie ośpiśłości i niecierpliwość, które wszystkim stoi na przeszkodzie.

MOŁODECZNO

Zatwierdzenie budżetów gminnych. W dniu 29 b. m. wydział powiatowy sejmiku mołodeczńskiego zatwierdził budżety gminnych związków komunalnych następujących: Mołodeczno — 58.786, m. Radoszkowice — 54.789, m. Raków — 52.209, gm. Biance — 42.019, gm. Gródek — 88.202, gm. Krasne — 42.021, gm. Lebziedziewo — 55.306, gm. Mo-

SŁONIM

Oświata pozaszkolna w pow. Słonimskim. Od dwóch lat, na nowo podjęta przez Władze Państwowe i Samorządowe działalność w dziedzinie Oświaty Pozaszkolnej, daje już owoce żmudnej pracy ubywatelnienia szerokiemi mas ludowych.

Starania te prowadzone przy udziale nauczycieli szkół powszechnych oraz inteligencji, zdążają do tej, tak koniecznej w dzisiejszym ustroju państwa, społecznej ewolucji, która zatarłaby ślady zła i niaraz przez siebie, dałoby podwaliny siły i bytu naszej młodej Ojczyźnie.

Prace Oświaty Pozaszkolnej w roku 1929-30 są oparte na budżetach tak samorządowych, jak i państwowych, lecz niejednokrotnie prowadzone były i są trybem ideowym, więc praca nieopłacalna. Jeśli idzie o teren Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego to śmiało rzecz można że w roku omawianym budżetowym Województwo Nowogródzkie przewyższyło Wileńskie, dzięki pewnym okolicznościom. Wówczas p. Boczko w czasie swych objawów służbowych żywo interesował się agendami społecznymi O. P.

Z terenu zaś Woj. Nowogródzkiego na plan pierwszy wybił się pow. Słonimski, dzięki opinii i staraniom zarówno p. Starosty Henszla jak i Inspektora Samorządowego p. Iwanowa, a Ministerstwo W. R. i O. P. Wydz. Ośw. Pozask. przyznało w stosunku do powiatów innych znaczną zapomogę.

I potoczyło się życie wiejskie różnorodnym bo światlejszym torem. W powiaty te na terenie agendach oświatowych dorodziła i młodzież zaprawiała się do życia społecznego, dowiadując się o prawach swych i obowiązkach, dowiadując się o bogactwach ziemi naszej, zwiędział Rzeczpospolitą, uczyli się czytać i myśleć innymi trochę kategoriami niż te, które stałe od wschodu wiali. Jednym zdaniem wychowywali się na światłych obywateli Rzeczypospolitej.

Aż nagle stanęła przed obliczem naszych Samorządów znowa w postaci finansowego kryzysu gospodarczego... i co? p. wojewoda daleko, p. starosta Henszel na urlopie wy-poczynkowym a słonimski Wydział Powiatowy nie zwracając uwagi na zdanie Sejmikowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej delegacji trzech byłych członków dla przejrzenia projektów budżetowych w celu utrzymania norm minimalnych, dla ratowania zagrożonej sytuacji finansowej i do następstwa pracy tych Panów (wówczas mówiąc wielkich obszarników za wyjątkiem jednego Milczka) są takie:

Co tu dużo giedzić, poco myśleć? Czerwony otówek jest... szast prast... i cały budżet Oświaty Pozaszkolnej i Pożarnictwa przepadł mimo protestu p. wicestarosty Wojewódzkiego.

Co to kogo obchodzi, że agendy rozbudowane należy utrzymać, w ramach ściśle określonych, z przyczyn zrozumiałych, „Daliśmy przedtem więcej od innych, to teraz, nie damy”. Moi Panowie z Komisji trzech taka krańcowość poglądów na życie i to społecznie jest wielce niebezpieczna, a przecież nie chciałbym Was posadzić o rozmyślnie akcje antypaństwowe. Skutki takich czynów odbijają się i to na jakim innym jak tylko na samym powiecie a pieniądze rzekomo oszczędzone w tej dziedzinie, pójdą choć od-ciężone w tej dziedzinie, na ten sam cel. Byłoby pomysłem głębiej nieco czyż możliwym jest aby człowiek był w stanie żyć bez ekspansji nadenergi? To wykluczone! A kiedy niema swoich agend, to łatwo nadstawi ucha aktem od wschodu, czekającej tylko na to. A lud nasz jeszcze nie odróżnia tego kto mówi wiec jeśli swój nie mówi to niech kłobadź, hyleby och usłyszeć.

Jest to zupełnie zrozumiałe. Powiat słonimski w bieży roku budżetowym włożył trzydzieści tysięcy złotych na zbudowanie i od-rzędzenia i ciemności mas więc też są zbudowane w swym rodzaju i w tym samym celu. Co to Komisja trzech figielki plata.

Pociągamy się jednakże tu myślą, że Pan szego głosi mimo uszu. Dodac należy, że projekt budżetu ośw. pozaskolny, utrzymany był w tej samej formie, co w bieżącym roku, a zatem około 1 proc. ogólnego budżetu Wy-wództwa i P. Starosta nie przepuszcza na-działowego. Tadeusz Mik.

Nielegalna działalność ubezpieczeniowa.

Na terenie Izb Skarbowych Ziemi Wschodniej Rzeczypospolitej Polskiej są rozpo-znaczane, t. zw. karty zamówień i karty sprzedaży obligacji 4 proc. premijowej pożyczki inwestycyjnej z 1928 roku lub innych pożyczek państwowych. Karty powyższe po-chodzą z zagranicznych instytucji banko-wych i zawierają w swej treści wziankie, iż każda z posiadanych dokumentów sprzedaży jest bezpłatnie ubezpieczony na określoną sumę pieniężną (wyrażoną zwykle w dolarach) na wypadek śmierci lub trwałej niezdolności do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku. Taka działalność banków zagranicznych nie-zależnie od tego, że sama sprzedaż przez te banki papierów wartościowych prowadzona jest nielegalnie (bez koncesji na wykonywa-nie w Polsce czynności bankowych), jest także niezgodna z przepisami ustawy o bankach i zawiera w sobie trzy elementy, które w dziedzinie ubezpieczeniowej, jest teni bar-dziej niedopuszczalną, że posiada wyraźne cechy nielegalnej działalności ubezpieczeniowej.

Wobec tego więc, że w myśl postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 roku o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) dzia-łalność ubezpieczeniowa mogą uprawiać ty-lko zakłady, które otrzymały zezwolenie na działalność z Ministerstwa Skarbu. (Państwo-wo Urząd Kontroli Ubezpieczeń) przestępa, iż osoby pośredniczące w zawieraniu schar-kteryzowanych wyżej umów będą pociągani do odpowiedzialności karnej na mocy art. 101 rozp. o kontroli ubezpieczeń, który głosi że „kto w imieniu Zakładu Ubezpieczeń nie mając zezwolenia na działalność w Polsce zawiera umowę ubezpieczenia lub pośredni-czy w zawarciu takiej umowy ulega karze aresztu do 6 miesięcy i grzywnie do 10.000 złotych — albo jednej z tych kar.

Niezależnie od powyższego posiadacze tego rodzaju dokumentów w sprzedaży obo-wiązani są do uiszczania opłaty stempelowej w wysokości 2 proc. od sumy ubezpieczenia na zasadzie art. 101 ustawy o opłatach stem-plowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570). W ra-zie nieuiszczenia opłaty stempelowej w ciągu trzech tygodni od chwili otrzymania doku-mentu sprzedaży zostanie ta opłata wymie-rzona w wysokości sześciokrotnej.

Popieranie Ligę Morską i Rzeczną!!

Solenne nabożeństwo z okazji imienin Pana Prezydenta Rzplitej.

Dziś, w sobotę, jako w dniu imie-nin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, metropolita wileński ks. arcybiskup Jabrzykowski w obecności przedstawicieli władz miejscowych odprawi w Bazylice Metropolitalnej o godz. 9-jej min. 30 rano solenne nabożeństwo za pomyślność głowy Państwa.

O godz. 12-jej w cerkwi św. Du-cha ks. arcybiskup Teodozjusz odprawi solenne nabożeństwo na in-tencję Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Również o godz. 12-jej odbędzie się nabożeństwo w kenesie karmah-skiej. Nabożeństwo odprawi kahan Seraja bę Szapszal.

Ponadto w dniu imienin Pana Prezydenta komenda garnizonu m. Włna urządziła dla delegacji i przed-stawicieli wojskowych nabożeństwo w kościele garnizonowym św. Iгна-cego o godz. 10-jej rano.

Kazimiera Iłkowiecówna laureantką nagrody literackiej m. Włna na rok 1929-30.

Sąd konkursowy nagrody lite-rackiej im. Adama Mickiewicza u-stanowiony przez Radę Miejską p-dłuższych debatach przyznał nagro-dę za rok 1929/30 w kwocie 5000 zł. p. Kazimierze Iłkowiecównie za całokształt twórczości poetyckiej. W skład sądu wchodził: prezydent m. Włna Józef Folejewski, delegaci Uniwersytetu Stefana Batorego prof. Marjan Zdziechowski i prof. Kazimierz Kolbuszewski. Delegaci Rady Miejskiej p. Maria Iwaskiewiczowa i p. Tadeusz Młodkowski oraz de-legacji Związku Zawodowego Lite-ratów Polskich w Włnie p.p. prof. Stefan Srebrny, Wiktor Piotrowicz i Witold Hulewicz. Sądowi przewod-niczył rektor Marjan Zdziechowski, na wice-prezesa powołany został prof. Kazimierz Kolbuszewski. Po uchwaleniu regulaminu członkowie sądu przystąpili do składania wnio-sków. W wyniku dyskusji, jak już

Dalsze poszukiwania nielegalnej literatury. Z pośród 40 zatrzymanych, 20-tu wytoczono sprawy karne. Rewizja w księgarni białoruskiej „Ruń”.

W uzupełnieniu podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wy-puszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych an-typaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wy-danej.

Ogółem aresztowano około 40 osób, z których połowę niebawem zwolniono. Prze-ciwko reszcie wdrożono postępowania pro-kuratorские o świadomości kolportażu bibuly wyrotowej.

W uzupełnieniu podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wy-puszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych an-typaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wy-danej.

Ogółem aresztowano około 40 osób, z których połowę niebawem zwolniono. Prze-ciwko reszcie wdrożono postępowania pro-kuratorские o świadomości kolportażu bibuly wyrotowej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

Wypełnienie podanych wczoraj wiadomości o masowych rewizjach na terenie województwa dokonanych w związku z wypuszczeniem przez „Białoruski Włocławski-Robolniczy Klub Poselski” nielegalnych antypaństwowych druków, dowiadujemy się, iż w ręce władz bezpieczeństwa wpadły sto-tyki bibuly wyrotowej, w różnej formie wydanej.

ROZWI

Przedłożenie mandatów członków komisji szacunkowo-odwoławczej. Minister Skarbu zarządził, by mandaty członków komisji szacunkowo-odwoławczej przy wy-

ZABAWY

Bal Zw. Oficerów Rezerwy. Przygotowujemy, że to dzisiaj odbędzie się Bal Zw. Oficerów Rezerwy, w salach kasyna oficerskiego.

Początek o godzinie 22-ej. Dancing-bridge. Zarząd Polskiego Białego Krzyża, ul. Ostrobramska 6.

Początek o godzinie 19-ej. Zakończenie o godzinie 22-ej. Wstęp 3 zł. Akademicy 2 zł. Strój wizytowy.

Bilety nabywać można w Słow. Techn. Polak. Wileńska 33 oraz w Sekretariacie P. Białego Krzyża, ul. Ostrobramska 6.

Największy bal karnawałowy. Dziś w salach kina „Słońce” ul. Dąbrowskiego 5, odbędzie się wielka impreza karnawałowa, połączona z powszechnym konkursem kostiumowym. 6 nagród za oryginalne kostiumy damskie i męskie. 2 orkiestry wojskowe. Jury sędziowskie stanowią wybitni literaci: pp. Witold Hulewicz, Tadeusz Łopalewski i p. Halina Hohendingerówna.

Sześćdziesiąt w afiszach. — Bal doroczny koleistów pod protektoratem p. dyr. kolei państwowych w Wilnie im. Falkowskiego odbędzie się w sobotę, dn. 1 lutego 1930 r. w salach „Ognisko” kolejowego przy ul. Kolejowej N-r. 19.

Obowiązki gospodini i gospodarzy objęli łaskawie pp. Helena Lagunowa, inż. Stanisław Laguna, Katarzyna Szadkiewiczowa, inż. Józef Szadkiewicz, Józef Augustynowicz, Karol Bergman, Władysław Bryk, Marjan Chmielowski, Adolf Czerniakowski, Wiktorja Dybko-wa, Wiktorja Dukaszanka, Helena Gordziakowska, Anna Giedrojczowa, Matylda Kisielowa, Michalina Kryszczukajtisowa, Wacław Król, Andrzej Kisiel, Wanda Lapińska, Antoni Niedziółko, Jadwiga Pieślakowa, inż. Tomasz Pieślak, Jerzy Piotrowski, Marja Renard, Stanisława Święcka, Marcelstwo Szafrankowa, Bolesław Szostakowski, Stanisław Sobiepan, Regina Walicka, Witold Szembek, Teodora Witortowa, inż. Czesław Witort, Antoni Zamejć, Henryk Zych.

TEATR I MUZYKA

Teatr miejski na Pohulance. Dziś w dalszym ciągu efektowna baśń groteskowa Goziego „Księżniczka chińska Turandot”. Sztuka ta niebawem schodzi z repertuaru ustępując miejsca barwnemu widowisku „Krokowiacy i Górale”.

Teatr miejski Lutnia. Dziś po raz 5-ty egzotyczna sztuka wybitnego autora angielskiego Somerset-Maughama „Grzesznica na wyspie Pago-Pago”, która ze względu na wybitnie interesującą treść, oraz doskonałe wykonanie, odniosła wielki sukces artystyczny. W rolach głównych Werniczówna, Białoszyński i Lubickowski. Reżyserja Waldena.

„Królewicz Rak”. Dziś o godzinie 3.30 pp. ukáže się po cenach znionych czarowna baśń fantastyczna Wandy Stanisławskiej „Królewicz Rak” uroczona piękna muzyka, tańcami i śpiewami.

Jutrzejse przedstawienie popołudniowe. Jutro w teatrze na Pohulance o godzinie 3.30 — „Mysz kościelna” Fodora z A. Zelwerowiczem. W teatrze Lutnia, o godzi-

RADJO

SOBOTA, dnia 1 lutego 1930.

11.55: Sygnal czasu z Warszawy. 12.05: Gramofon. 13.10: Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 13.40: Program dźwiękowy. 14.15: Koncerty z płyt gramofonowych 16.45: Komunikat Wil. Tow. Organizacji i Kółek Rolniczych. 17.00: Nabożeństwo z Ostrzy Brama. 18.00: Audycja dla dzieci z Warszawy. 19.00: „Wrażenia z filmu dźwiękowego” odczyt. 19.25: Program na następny tydzień. 19.40: Rozmaitości i sygnal czasu. 20.05: „Z szerokiego świata” najciekawsze zdarzenia tygodnia. 20.30: Koncert. Fejleton i komunikaty z Warszawy. 23.00: „Spacer dekloratory po Europie”.

NIEDZIELA, dnia 2 lutego 1930 roku.

10.15: Transmisja nabożeństwa z katedry poznanińskiej. 11.53: Sygnal czasu, kom. meteorologiczny, oraz odczyty rolnicze z Warszawy. 15.00: „Praca ku kontroli mleczności” — odczyt. 16.50: Audycja dla dzieci. 17.15: „Psychoanaliza jako środek wychowania” 8-y odczyt organizowany przez kurat. O. S. 19.00: „Kukułka wileńska”. 19.25: Au-

dycja z racji imienin Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego. 19.50: Program na poniedziałek, sygnal czasu i rozmaitości. 20.15: 4-ta niedziela kameralna w Zw. Literatów Polskich. 21.45: Słuchowisko z Poznania. 22.15: Komunikaty i muzyka taneczna.

Nowinki radjowe. PRZEGLĄD NAJBLIŻSZEGO REPERTUARU TEATRALNEGO.

Na ostatnio odbytem posiedzeniu komisji teatralnej dyr. Zelwerowicz złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności teatrów miejskich oraz streścił przegląd najbliższego repertuaru.

Jak wynika z tego sprawozdania w najbliższym czasie na scenie teatru miejskiego na Pohulance wystawione zostaną następujące sztuki: „Krokowiacy i Górale” — Bogusławskiego i J. N. Karwińskiego, „Nadzieja” (Hejermansa), „Przestępcy” Bruknera, „Karol i Anna” (Franka), „Majster i Czeladnik” Korzeniowskiego, „Zareczyński aktor” Korzeniowskiego.

W teatrze Lutnia wystawione zostaną: „Miłość i piekło” Fijałkowskiego i Markiewicza, „Błędny bokser” (Smolskiego), „Pan de Poursoupe” (Moliera), „Pierścień zaręczynowy” (Szönera), „Symbol pana Kopytko” — Waldena.

TRANSMISJA NIEDZIELI KAMERALNEJ.

Już pisaliśmy o kwintecie wileńskim — M. Kimont-Jacynowa, Solomonow, Szabszy, Tchorz i Salnicki, — który urządził co czwartą niedzielę koncerty kameralne w lokalu Związku Literatów.

Koncert taki odbędzie się dnia 2-go o godzinie 20-15 i będzie poświęcony całkowicie muzyce skandynawskiej. W programie koncerty Nelsena, kwintety Sindinga, Griega Suita op. 36.

SETNA SKRZYNA POCZTOWA

Ze względu na chorobę dyr. Hulewicza, została przeniesioną na środę, g. 16.35.

AUDYCJA KU CZCI PREZYDENTA RZ-TEJ.

W niedzielę o godzinie 19.25 z okazji dnia imienin Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego Polskie Radio nada z Warszawy uroczystą audycję, na program której złożą się przemówienie naczelnego dyrektora P. R. Zygmunta Chama, hymn narodowy, oraz odczyt.

TRANSMISJE CIEKAWY.

Z transmisji zwracamy szczególną uwagę na piękną operę Donizettiego „Lucja z Lammermooru”, którą w pierwszorzędnym obsadzie premierowej usłyszymy we wtorek w transmisji z teatru Wielkiego z Poznania.

W poniedziałek transmitowany będzie koncert międzynarodowy z Budapesztu.

WIECZÓR SYLWESTROWY NA BIEGUNIE POŁUDNIOWYM.

Admirał Ryszard Byrd, dowódca wyprawy do bieguna południowego, oraz czterdziestu towarzyszących mu członków wyprawy, nie mogli tego roku uskarżyć się w wieczór sylwestrowy, na nudy wśród „białej ciszy” lodów polarnych. Amerykańskie stacje bowiem współzawodniczyły z sobą w nadawaniu programów specjalnie przygotowanych dla Wyprawy Byrda. Prócz tego magmat filmowy, S. L. Rofhaler (Rox) zaangażował dla swojej własnej radości najlepszych artystów, jakich ma w tej chwili w sobie Ameryka Północna, aby wzięli udział w koncercie sylwestrowym, który on sam ułożył dla Byrda.

Wypadki na dobie.

Od g. 9 r. dn. 30 do g. 9 r. dn. 31 b. m. zanotowano 60 różnych wypadków, w czem: 5 kradzieży, 8 oplotwa, 52 przekroczeń administracyjnych.

Zamach samobójczy.

W celach samobójczych napisał się esencją octową Janina Marzuśówna (ul. Ciesielska 6). Lekarz pogotowia ratunkowego desperacko w stanie niezbyt groźnym umieścił w szpitalu św. Jakóba.

Popierajcie przemysł krajowy

Kino Miejskie

Od dnia 31-go stycznia do dnia 3-go lutego 1930 roku włącznie będą wyświetlane filmy: „MEZALJANS” Krzyk duszy przeciw niesprawiedliwości i podłości ludzkiej. Aktów 10. W rol. główn. Estelle Brody i John Stuart

Nad program: „Król Kuglarzy” komedia w 2 akt. Kasa czynna od godz. 3 m. 30. Początek seansów od godz. 4. — Następnym program: „Z dnia na dzień”

KINO-TEATR „HELIOS”

Dziś Super-Przebój Brotyzoni! Wezwanie najsłodszej kobiecości, czarodziejsko piękna, porywająca w grze w najnowszej swej kreacji p. t. Jej partner ulubieniec kobiet Walter Byron

Zachwycający i porywający dramat współczesny. Wieczny hymn Poezji, Miłości i Poświęcenia. Perła produkcji Amerykańskiej — Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

KINO-TEATR „HOLLYWOOD”

Dziś Zespół artystów światowej sławy: Natalia Lisienko, Marja Jacobini, Gabriel Gabrio i Angiolo Ferrari w obrazie p. t. „Tajemnica cytadeli w Dęblinie”

Pożądany dramat w 12 aktach z czasów panowania caratu na ziemiach polskich. Od godziny 6-11 dodatkowa orkiestra bałajek i mandolin. Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10, 26. 2 orkiestry.

KINO-TEATR „SŁOŃCE”

Dziś! Nowe wydanie wielkiego filmu przemysłu polskiego Wampiry Warszawy (Tajemnica taksówki Nr. 1051)

Wspaniały dramat erotyczny-salonowy-sensacyjny w 14 aktach reż. Wiktora Biegańskiego. W rolach gl. uroczą Marja Balcerkiewiczówna, premijowana piękność Halina Labecka, Wiera Pogorzanka oraz polski RUDOLF WALENTINO — 160 SYM.

Wspaniała wystawa. — Bajeczna gra. — Bogata treść. — Piękne zdjęcia. Jutro premiera! Jutro premiera!

ŚWIAT ZAGINIONY

Film ten w magiczny sposób przenosi widza do prabytu globu naszego i pokazuje na own niesłychaną bujność i żywotność macierzy naszej. Bessie Lowe, Lewi Stone, Lloyd Hughes i Wallace Berry.

W r. lach główn.: przepiękna, Dzikie nieokreślone tętno prabytu. Reżyser i twórca potęgą swej fantazji ścina widziwo krew lodem. Zrealizowanie filmu Conan Doyle'a kosztowało 6 milionów dolarów. Dla młodzieży dozwolone. — Od godz. 2 do 6-1/2 ceny zażone: 40 i 80 gr.

KINO Piccadilly

Dziś! FILM ZE ŚPIEWEM PRZY KOMINKU

Zupełnie nowe wydanie w nowym literackim opracowaniu Obydwie serje pełne 14 aktów razem w jednym seansie. W rolach głównych: Wiera Chłodna, Maksimow, Runtz, Polonski i Inni. Podczas demonstracji filmu — znana artystka operowa wykona znane pieśni „Przy kominku” i „Gdy kominek zgasł” — Zwiększona orkiestra.

Polskie Kino WANDA

Dziś! Najnowszy superfilm. „Zew Miłości” osnuty na tle słynnej sztuki „Andrienne Lecouvreur” p. t. wielki erotyczny dramat w 10 akt. W rolach głównych upajająca piękna JOANA GRAWFORD i stuprocentowy mężczyzna NILS ASTHER.

Uwaga! Podczas seansów orkiestra bałajek i mandolin wykona odpowiednie pieśni i romanse.

KINO LUX

Ostatnie 2 dni! Mistrz ekranu genialny IWAN MOZZUCHIN w swem największym arcydziele

z udziałem czarujących gwiazd Lil Dagover i Agnes-Petersen Mozzuchinowa.

Wyjątkowo fascynująca treść! Mistrzowska gra! Film ten wzruszył zachwyty całej prasy zagranicznej. Początek o godzinie 1-1/2 po południu. Ceny miejsc od 40 gr.

Kino Kolejowe OGNISKO

Dziś i dni następnych! Najgenialniejszy artysta filmowy Emil Janings oraz uroczą Ewelina Brent w potężnym... aktowym dramacie miłości i poświęcenia pod tytułem

„Ostatni rozkaz” cieszył się nadzwyczajnym powodzeniem we wszystkich stolicach świata. Pomimo znacznych kosztów wynajęcia obrazu ceny nie są podwyższone

MEZALJANS

Krzyk duszy przeciw niesprawiedliwości i podłości ludzkiej. Aktów 10. W rol. główn. Estelle Brody i John Stuart

Nad program: „Król Kuglarzy” komedia w 2 akt. Kasa czynna od godz. 3 m. 30. Początek seansów od godz. 4. — Następnym program: „Z dnia na dzień”

Pod pręgierzem hańby (Przebudzenie)

Zachwycający i porywający dramat współczesny. Wieczny hymn Poezji, Miłości i Poświęcenia. Perła produkcji Amerykańskiej — Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

Tajemnica cytadeli w Dęblinie

Pożądany dramat w 12 aktach z czasów panowania caratu na ziemiach polskich. Od godziny 6-11 dodatkowa orkiestra bałajek i mandolin. Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10, 26. 2 orkiestry.

Wampiry Warszawy (Tajemnica taksówki Nr. 1051)

Wspaniały dramat erotyczny-salonowy-sensacyjny w 14 aktach reż. Wiktora Biegańskiego. W rolach gl. uroczą Marja Balcerkiewiczówna, premijowana piękność Halina Labecka, Wiera Pogorzanka oraz polski RUDOLF WALENTINO — 160 SYM.

Wspaniała wystawa. — Bajeczna gra. — Bogata treść. — Piękne zdjęcia. Jutro premiera! Jutro premiera!

ŚWIAT ZAGINIONY

Film ten w magiczny sposób przenosi widza do prabytu globu naszego i pokazuje na own niesłychaną bujność i żywotność macierzy naszej. Bessie Lowe, Lewi Stone, Lloyd Hughes i Wallace Berry.

W r. lach główn.: przepiękna, Dzikie nieokreślone tętno prabytu. Reżyser i twórca potęgą swej fantazji ścina widziwo krew lodem. Zrealizowanie filmu Conan Doyle'a kosztowało 6 milionów dolarów. Dla młodzieży dozwolone. — Od godz. 2 do 6-1/2 ceny zażone: 40 i 80 gr.

Dziś! FILM ZE ŚPIEWEM PRZY KOMINKU

Zupełnie nowe wydanie w nowym literackim opracowaniu Obydwie serje pełne 14 aktów razem w jednym seansie. W rolach głównych: Wiera Chłodna, Maksimow, Runtz, Polonski i Inni. Podczas demonstracji filmu — znana artystka operowa wykona znane pieśni „Przy kominku” i „Gdy kominek zgasł” — Zwiększona orkiestra.

Dziś! Najnowszy superfilm. „Zew Miłości” osnuty na tle słynnej sztuki „Andrienne Lecouvreur” p. t. wielki erotyczny dramat w 10 akt. W rolach głównych upajająca piękna JOANA GRAWFORD i stuprocentowy mężczyzna NILS ASTHER.

Uwaga! Podczas seansów orkiestra bałajek i mandolin wykona odpowiednie pieśni i romanse.

Ostatnie 2 dni! Mistrz ekranu genialny IWAN MOZZUCHIN w swem największym arcydziele

z udziałem czarujących gwiazd Lil Dagover i Agnes-Petersen Mozzuchinowa.

Wyjątkowo fascynująca treść! Mistrzowska gra! Film ten wzruszył zachwyty całej prasy zagranicznej. Początek o godzinie 1-1/2 po południu. Ceny miejsc od 40 gr.

Dziś i dni następnych! Najgenialniejszy artysta filmowy Emil Janings oraz uroczą Ewelina Brent w potężnym... aktowym dramacie miłości i poświęcenia pod tytułem

„Ostatni rozkaz” cieszył się nadzwyczajnym powodzeniem we wszystkich stolicach świata. Pomimo znacznych kosztów wynajęcia obrazu ceny nie są podwyższone

ZEMSTA DETEKTYWA.

(„THE WHITE CROW”).

Autoryzowany przekład Janiny Sujkowskiej.

5. A. wyanaliza sposób wyplacania pieniędzy czekami kilku osobom, które musiały być w stosunku do niej w pewnej zależności. Fakt, że tych osób było siedem a nie jedna, miał również na celu neutralizowanie ludzkiej ciekawości. Ten sam cel miała mądra pokrywka filantropji. Uwaga. Nasuwa się pytanie, dlaczego tych pieniędzy nie wyplacono w gotówce prywatnej? Może być niewiele odpowiedzi. Mojem zdaniem, rzecz zasadzała się głównie na tem, że L.-B. był skłonny dawać więcej, wiedząc, że pieniądze dostaną się samej tylko A. O siedmiu zebrałach ukuto jakąś bajkę, niezgodną z prawdą. W gruncie rzeczy nie było tu miano miejsce oszustwo, ile dobrowolna hojność. 6. Początkowo nie miano zamiaru zabijać złotonosnej gisli, ale kiedy A. dowiedziała się o bliskiej godności barońskiej, czekającej L.-B. stało się dla niej jasnym (logiczny wniosek, a

pewnie jeszcze słowne potwierdzenie ze strony przyszłego barona), że stosunki towarzyskie z wątpliwym Srodowskim A. będą musiały ulec zerwaniu. To co dla Knight'a imperjum Brytyjskiego było niebezpieczne, dla para królestwa stawało się gorzej niż szaleństwem. 7. A. zdawszy sobie ostatecznie sprawę, że L.-B. wraz ze zmianą koloru krwi, zmieni zapatrywania na jej środowisko i zerwie z nim z miejsc (z A. w jej szanownym charakterze może niekoniecznie) postanawia, że jeśli skreśli się kark, ale że umierając, złoży jeszcze jedno złote jajko, możliwie duże. Uwaga. A. prawdopodobnie rada była z enotliwego postanowienia L.-B. Póki gęś niosła złote jajka, niepolitycznie było ją zabijać, ale z chwilą, gdy miała przestać, dla A. nasuwała się możliwość zrealizowania jednej dużej wypłaty i jednocześnie uwolnienia świata od dwóch (w jej pojęciu) za-

wad, a mianowicie od samego L.-B. i szanownej (ale dotąd koniecznej) strony samej A.

8. Firma prawnicza. Przynajmniej jeden z jej przedstawicieli musiał być związany z kliką A. A., wiedząc, że L.-B. zamierza poczynić w testamentem poprawki, radzi mu, w swoim szanownym politycznym charakterze, aby się zwrócił do tej właśnie firmy. L.-B. (cały na usługi A.) przychyliła się do tej rady i raz jeden wchodzi w kontakt z ową firmą. Uwaga. Ten manewr powiódł się A. nadszpiewanie dobrze. Trudno było przewidzieć, że L.-B. okaże się taki potulny. Ciekawe jakby się były rozwinęły wypadki, gdyby L.-B. użył rzeczony firmy do innych spraw. Że istniał określony plan, nie ulega wątpliwości.

9. Lines-Bower napisał testament. Musiał on być prawie identyczny z dokumentem, znajdującym się obecnie w posiadaniu policji z wyjątkiem, że nie byłoby w nim wzmianki o wiadomych siedmiu osobach, a zato zapis na rzecz A. Taka wersja podpisana jest na przechowaniu w wiadomej firmie. Kiedy już skończono z przygotowaniem do zabójstwa L.-B., przyszła kolej na sfałszowanie testamentu. Była to łatwa rzecz, jako, że podpisana część została zetrzymana.

10. Teraz kilka końcowych uwag. Rzecz w oczy, że hipoteza wyłożona w części drugiej, pomimo swej

pozornej, krótkiej fantastyczności, najlepiej interpretuje punkty, omówione w części I, a zatem jest najbliższą prawdą. Wskazują na to wszystkie punkty, poparte dowodami. Zarzut, że nie było żadnego planu i że ja proste, nieopowiadane z sobą fakty słoczyłem przemocą w sztucznie logiczną całość, nie wytrzymuje krytyki. Może się zdarzyć zbieg dwóch okoliczności, ale nigdy dwunastu. Zwracam uwagę uporczywości niedowiarów w szczególności na punkty a), c, e), g), h), i), j). Ten, kogo to nie przekona, nie zasługuje na uwagę, gdyż nie umie myśleć.

Wielkim brakiem tego planu z punktu widzenia jego autorów jest nadmiar przemysłowości. Gdyby byli mniej przebiegli, uniknęliby z pewnością kilku rażących potknięć, które dały mi odrazu do myślenia. Dla przykładu przytaczam punkt g) (za pomocą udzielone dwóm prosiącym przedtem zanim (podług korespondencji) L.-B. dowiedział się o ich istnieniu); i) punkt h) (jedna osoba, ukrywająca się pod dwoma nazwiskami).

Na zakończenie zaznaczę, że sprawa ta posuwa się bardzo przedko. Odkryliśmy motyw zbrodni, znany już częściowo przebieg wypadków i jesteśmy w posiadaniu pewnej lic-

by ważnych nazwisk i adresów. Droga indukcji, dedukcji zorientowaliśmy się do pewnego stopnia w planie zbrodni. Znany przypuszczalną główną kwatery A i współników Pozostać wywieść z formuły A żywą osobę a następnie wykazać, że ta osoba mogła i faktycznie zainicjowała morderstwo. (Jestem przekonany, że była ona jednym z dwóch morderców. To się okaże).

A. R. Gethryn. — Listopad, 192—

Dokument urywali się nagłe. Do pół tuzina kopij przypięty był spina-czem pośpiesznie nagryziony list do Lucasa:

„Kochany L. — Oto druga część naszej tajnej sensacyjnej powieści. Dyktowałem ją w pierwszej osobie, ale ty pewnie, jeżeli zechcesz osobiście wyżyć, nadasz jej oficjalny, nie-omobisty ton raportu. Zresztą zrobisz, jak ci się będzie podobało. Bądź cierpliwy, chociaż dziwiłbym się bardzo, gdyby się nasz „sen” przeciągnął poza jutrzejszy wieczór. Twój

A. R. G. (D. c. n.) — oo—

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9-3 pop. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2-3 pop. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6-7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12-2 pop. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9-3 i 7-9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40.

CENA PRZEMUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicę 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr, w tekście i, II str. — 30 gr, III, IV, V, VI — 35 gr, za tekstem — 15 gr, kronika rekl. — kommu-naty — 100 zł, za wiersz redakcyjny, ogłoszenia mieszkalne — 50 gr, za wiersz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, za zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, zagraniczne — 100% drożej, ogłoszeniowe — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za surowe dowodowy 20 gr. Umiażdżenie 6-cie lamowy, 10-cie lamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany taryfów druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp.

Druk „Znicz” Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40.

Redaktor odpowiedzialny Antoni Wiszniewski!